

Lucija Stepančič

Komu zvoní?

1.

In potem se oglasi telefon. Kar od tam, izpod kupole.

Župnik se zdrzne, to lahko vsi vidimo, se pa dobro ujame, tudi to je treba priznati. Da mu takole sredi maše, sredi pridige zacinglja nad glavo mobilni telefon, in to najbolj trapasta pesmica, kar jih je. Saj ne rečem, tudi sam imam prav tako melodijico, *Running Late*, tako kot še pol vasi, kolikor vem, z mežnarjem in kuharico na čelu. V cerkvi, v sakralnem prostoru, tako rekoč, pa je to seveda čisto nekaj drugega. Nekaj nemogočega. Žaljivega.

Pa ravno med pogrebno mašo. Nad krsto tete Gabi. Nad svečami, rožami in vencí. Nad žalujočimi ostalimi. Telefon so seveda pozabili brezbožni restavradorji, že tedne imamo nad oltarjem vse poodrano, freske, ki jih dolga leta niti opazili nismo, so menda silno dragocene. Župnik, ki je, kot sem že rekel, šok čisto solidno prestal, nadaljuje, kot da ne bi bilo nič. O rajnki Gabrijeli, vzorni župljanki. Kot bi res verjel, da celo takšna tečnoba lahko uživa rajsko plačilo gori na nebu. Nad glavo pa mu le ne neha zvoniti. Skriti nasmehi zaprhutajo po cerkveni ladji, nesramno vesel vetrček svobode, ki spominja na papirčke med uro matematike.

Magdi bom lahko povedal lepo zgodbico. O pogrebu, ko pokopavamo staro coprnico in se vsi nekaj silimo z resnostjo in korektnostjo, potem pa en sam klinčev telefonski klic vse skupaj postavi na laž. To bi jo po mojem že moralo zanimati. Tak kontrast. Kontraste ima rada, mi je že rekla, samo da ni vse sivo in srednje in mlačno in dolgočasno. Ker ona da je strastna ženska, zanjo je vedno vse ali nič. Kot pri flamenku. Sicer je tečna zadnje čase, da je ni za prenašat. Tako me bo poslušala vsaj pet minut.

Če bi vedela. Da sem s tastarima edini tukaj od vse žlahte, vsi drugi imajo nevemkakšne počitnice na Barbadosu, na Maldivih, imajo tenis in pilates in vsa ta jajca novodobna, poletne šole angleščine v Londonu, take

stvari. Trebušne plese. Šminkerji da bruhaš, tile moji bratrance, še včeraj smo skupaj plezali na hruško, danes pa ... Ampak pustimo to, glavno je, da imam zgodbo za Magdo. Bi ji naložil še kaj o restavradorjih? Kar se itak govori po vasi in še izmislil bi si lahko kaj zraven. Bi se dalo marsikaj, glede na to, da jih vodi ženska, ki zaudarja kot potujoči pepelnik, brez čika je menda sploh ne vidiš. Tudi to bi bilo Magdi lahko všeč. Ženska, ki s svojim nizkim glasom bolj spominja na barsko pevko, ena taka domina, ki se je kar ustrašiš, da niti njenemu delovnemu pajacu nekako ne moreš verjeti.

Telefon pa kar ne neha zvoniti. Pogledi vrtajo v župnika. Saj naj bi ga gledali pravzaprav ves čas, le da so zdaj oči budne, radovedne. Kaj bo storil? Kaj bi se sploh dalo storiti? Kako dolgo še lahko takole cinglja? Ubogi revež, s pokojnico se, kolikor vem, sploh nista marala, tako da mora danes napeti vso domišljijo in izbrskati vso potrpežljivost, če naj skupaj spravi vsaj za silo spodoben govor. Ena mala neskončnost potem še mine, ne da bi nehala, tole zvonjenje. Vse si oddahne, ko iz klopi zakorači Lojz. Končno eden, ki si upa gor, da utiša preklemansko stvar. Ker ne neha in ne neha zvoniti. Tam zadaj je še vedno prislonjena lestev za na oder, to smo si vsi dobro zapomnili, naše duše pa kar poletijo za njim. Je kar hitro zgoraj, malo še zaškripa, potem ga ni več slišati. Lojz je zdaj na odru, visoko nad nami. Nas gleda zviška in zdaj seveda vsi razmišljamo, kako se ima fino, opazuje nas iz privilegirane pozicije.

Magdi bom lahko še namignil, kaj bi rekla, zakaj je na pogreb prišla vsa vas? In to sredi poletja, v času dopustov. Potruditi se bom moral, da bom zvenel primerno intrigantno, Magda ima rada uganke in skrivanke in krimiče, čeprav je Edo rekel, da je tupa kot k... Kot nekaj.

Edo, ja. Je pravkar pokašljajal tik za mano in tako vidim, da je tudi on prišel. Bi rekel, da že kar pretirava s tem svojim protokolom, svoj kafič ima zraven mojega foto studia, in to je tudi vse. Ampak dobro, če že hoče ... Zdaj ni čas, da bi mu pravil, kako zoprna mi je vsa ta familiarnost. Tip je že kar nekam fotrovski do mene, le zakaj. Kot da ne bi imel svojega fotra. O, imam ga, pa še kakšnega. Sicer pa je telefon pravkar nehal zvoniti. A tudi od Lojza ni nobenega glasu, nič več se ne premakne tam zgoraj, nobena dila več ne zaškripa, le kaj je zdaj to?

Tako. Magdo bi moral priviti in izvleči iz nje vse, kar tako ali tako že vem, v resnici pa vstanem, se napotim iz klopi in kolikor mogoče spoštljivo stopim za trugo. Črno sem oblečen, kot da moja pogrebniška faca ne bi zadostovala, in tastara me spustita naprej, da grem še celo pred njima. Maša se je namreč pravkar končala, po klopeh je završalo, pogrebni spreved bo kmalu nared. Za hrbotom začutim dolgo kačo ljudi in

pomislim, zakaj nisem nikoli zbral poguma, da bi pobegnil od tu. Zakaj sem še stanovanje najel v najbližjem bloku, tako da s stranišnega okna vidim cerkev, pošto in gostilno, hišo od Gabi in hišo od tastarih in da z balkona razločim vsak listek motovilca na obeh vrtovih.

Pa pustimo to. Magdi bom rekel, da Lojza sploh ni bilo nazaj! Da se je tam na odru kar v zemljo vdrl! (Na odru v zemljo?) Da ga je iskala vsa vas! Me bo vsaj pet minut poslušala? Saj ima rada enigme in velike skrivnosti človeštva in Atlantido, ki je izginila in vse to. Rada pa ima tudi vse vice in štorije o pogrebih in pogrebnikih. Ampak zdaj sem še vedno tu, s starši, ki se vztrajno pretvarjajo, da Magda ne obstaja, čeprav že dve leti živiva skupaj oziroma ona živi pri meni.

2.

Lepo spodobno stopam zdaj za župnikom in ministrantom kot prvi žalujoči. Ljudski glas je lahko zadovoljen z mano in vsem. Samo še na svojem pogrebu bom večja zvezda kot zdaj. Na hrbtu čutim zbodljaje tisočernih firbcev, čeprav je ljudi v resnici kakih petdeset ali šestdeset. Vsi vedo, da porivam najlepšo žensko daleč naokrog. Če ne že kar najlepšo na svetu. Že to je skrivnost, kako se je nekaj tako prekrasnega lahko rodilo prav tukaj, v tej naši provinci, in da takšna boginja celo govori s savinjskim naglasom. Da nekaj takega olastninim prav jaz, spada v red čudežnega in na to jim ne bodo odgovorili vsi vatikanski arhivi.

Z užitkom se zdaj sončim v totalnem spoštovanju, ki mi ga naklanjajo, medtem ko sami nimajo druge šanse, kot da se obnašajo točno tako, kot mislijo, da se je na pogrebu treba obnašati. Čeprav bodo še ob odprtem grobu ugibali, kako mi to uspeva. Da mi takale seks bomba prileti naravnost v naročje, pa tako grd, kot sem. Če bi tudi njim izdal skrivnost? Pri štiridesetih, še vedno mozoljar, samski mamin sin. Tako da ni razlage, kaj bi lahko videla na meni. Le kaj jo je premamilo, da se je tako neznansko zmotila? Ljubezen in strast? Neubranljiva usoda? Vseprežemajoča harmonija? Že res, da tukaj vsi gledajo telenovele, prav naphani so z njimi, ko jih zagledajo v praksi, pa preprosto ne verjamejo. Še denar kot prvi ljubezenski adut odpade, niti Magda ne bi verjela, da mi lokal na trgu nese toliko, celo ona ne, ki je precej butasta, tudi to se dobro ve. Joški gromozanski, pamet pa bolj micena, idealna ženska torej.

So pa vsaj toliko spodobni tile moji sovaščani in sopohotneži, da so lepo korektno tiho, in tako sredi julijskega popoldneva vlada že naravnost poduhovljena tišina, med nami in nebom, ki nam je za vedno vzelo teto

Gabi. Koraki po grobem pokopališkem pesku le še poudarjajo ganljivo zbranost, medtem ko žalujoči ostali zares zbrano premišljajo, da morajo biti gotovo tudi kakšni nečedni posli zraven, tako kot vedno, kadar je v igri kakšna res lepa ženska. In komajda opazno prikimavajo boljšim polovicam, ki mislijo za spremembo tudi name: *Seveda, seveda, saj ni misliti, da ne bi prišel! Saj mu je bila Gabi kot mama! Saj če se dobro premisli, od njegovih tastarih tako nič ni bilo! So bili še časi, ko se je na veliko hodilo v Nemčijo, in tako tudi onadva! Je mali pač izvisel, ko sta garala za novo hišo! Se je morala potem kar teta pobrigati zanj! In res ga je spravila do kruha, vsa čast! Tako ji ves vzravnani sledim po njeni zadnji poti, kot bi mi še iz truge ukazovala: Pokonci se drži! Ne zijaj okoli! Ne brcaj v kamenje! Naj še zajokam, da bodo res vsi zadovoljni? Res da je bila nosajvemokakšna. Res da ni bilo vedno prav lahko z njo! Ampak potem pa nobene hvaležnosti! Nobene! Tega si pa ni zaslužila! Niti ona!*

To da me je Gabi, kot se reče, spravila do kruha, pomeni, da mi je vendarle našla srednjo šolo, iz katere nisem kar takoj stegnil, in res sem se na koncu izšolal za fotografa in imam zdaj sredi mesta v najemu lokal, ki ga odplačujem z ovekovečanjem vseh tistih dolgočasnih nevest, predvsem pa z neskončno jaro kačo fotk za legitimacije. Sami frisi, ki jih poznam že celo življenje. Če samo pomislim, da bi vedeli, da me je Gabi v otroštvu zapirala v sobo brez oken in da sem zato postal fotograf, nazadnje pa me je prehod na digitalno zjebal še bolj kot vse drugo. Ko je temnica postala odveč. Pa še Edota imam za soseda, ki si domišlja, da pozna vse moje skrivnosti, v resnici pa ne ve niti polovice.

Iz ozadja, prav iz zadnjih vrst, se zasliši nekakšno šušljanje, komajda ujamem, da se je Lojz vrnil, a zakaj potem tako razburjenje? In to prav zdaj, ko se je špalir ustavil pred grobom. Ne da bi se prav zares ozrl, mimogrede vidim, da tudi Edotu že nekaj šepetajo, na kar on samo odmahne z roko in to tudi vse ostale vsaj takole na prvo žogo malo pomiri.

Sicer pa me briga, kaj imajo. Samo da ne vedo, da se Magda daje dol tudi z Gorilo. Ker če bi slučajno vedeli ... Ne, ne vejo. Nečemu drugemu se čudijo in se prav zgroženo smejejo, ne meni.

3.

Si nisem že tisočkrat rekel, da bi bilo enkrat res treba? Poračunati z Magdo. Takole vdreti, ko bo mislila, da je sama doma. Jo zalotiti pri dejanju, ampak odreagirati čisto mirno, kot džentelmen. Ji s skuliranim, ampak dovolj teatralnim glasom, polnim modrosti, dati vedeti: *Ljubica, zdaj se*

pa že enkrat odloči. Boš šla z mano in bodo vsi rekli, da je to prav gotovo zaradi keša, in te bodo spoštovali in boš prva in glavna. Ali pa boš šla z Gorilo in bodo vsi rekli, da je to samo zaradi nimfomanije, in boš čisto navadna izobčenka, te bodo zjebali, da boš šla kmalu že z vsakim za en prout, pa še tega ti bo požrl Gorila.

Dobro sem si to zamislil, ampak zdaj bo bolj težko izvedljivo. Pač pa je tukaj Edo, ki je pokazal neverjeten smisel za protokol, smrtno resno stopa že ves čas v bližini, da bi nam bil na uslugo, v neprecenljivo pomoč v naši silni bolečini. Če bi na primer komu postalo kar slabo od same žalosti, Edo misli pač na vse. Tako je to, če človek ne more iz svoje kože, da bi vedno vse vedel in bil vedno zraven. Sicer pa ima prav on zasluge za to, da poznam Magdo, on je nagovoril dve neznani puncici, ki sta se nekega večera pojavili za njegovim šankom, takoj vedel, da sta lahki, in mi celo prepustil lepšo, taka velikodušnost, samo da bi me naučil preganjati ženske, kot me lastni rodni fotr očitno ni naučil.

Ampak zdaj smo že v gostilni, kjer nas pričaka pogrebščina. S tastarima se bom usedel na častno mesto in bo kvečjemu še bolj očitno, da Magde ni z nami. Kar bo žalujoče ostale prijetno pogrelo še pred juho, si lahko mislim. Kot da ni že tako prekleto očitno, zakaj ni prišla na pogreb, opravljivka scena bo imela kaj povedati, se že potuhnjeno reži tja nekam v žlice, s katerimi lovi korenje po globokih krožnikih. Tudi če bi vedeli, za kakšne kmetavze jih imam, jim ne bi bilo mar. Že zaradi rjavega, mastno svetlečega opaža, ki mi gre tako na živce, tu so pa vsi nori nanj. In še bolj zaradi goveje muzike, ki jo prav po božje častijo. Vse to pa seveda ni nič v primerjavi z dejstvom, da moja tastara nočeta Magde niti videti in da bo pri tem tudi ostalo. In tako jih niti najmanj ne briga, za kakšne butlje jih imam, z vsemi temi nageljčki po mizah, sploh pa s slikami po stenah. Je že bolj zanimivo, da sta se starca pošteno pozanimala o njeni preteklosti ter izvedela čuda in pol. Tako da sem še kar obdan z zijali, ki se nikoli ne naveličajo tračev o naši nori familiji. Kaj pa legendarni fotrov zaklad? Iz Nemčije naj bi privlekel dva milijona mark, pa jih ni nikjer videti, na hiši, ki jo je zgradil in ki je čisto takšna kot od kogar koli drugega, že ne. Poleg tega da sta bila tastara z Gabi na smrt skregana in je bilo celo vprašljivo, ali bosta sploh prišla na pogreb. Same epske teme torej, neizčrpne.

Naj kar opravljajo. Ker glavnega le ne vedo. Da mi Magda kar naprej grozi, da se bo šla za Playboy slikat k drugemu fotografu, ker da jaz nimam pojma, prav nobene lepote da ne znam potegniti iz nje, ona pa bi rada vrhunske posnetke, ker samo na takih se da graditi kariera. In če bi izvedeli, da na skrivaj pišem sonete zanjo? Samo tega mi še manjka, da bi kdo izvohal, da berem težke filozofske knjige, medtem ko se ona goni naokrog! To je

seveda še bolj zanimivo kot moj stari, ki kar naprej skriva svoj zaklad in išče nova in nova skrivališča zanj, tako da ga nazadnje sam večkrat izgubi.

In zdaj še tole nepredvideno prosto popoldne. Da se mi bo ženska lažje gonila. Pa kar v mojem stanovanju, kot da niti tega ne vem. In jaz? Če bi na hitro izginil? Za deset minut? No, dobro, za petnajst? Čeprav bo očitno treba prej pojediti tole kosilo. Da bi res malo preveril? Bi? Prekleta baba, da se mora kurbati ravno v najini spalnici, na najini postelji, ker je Gorila poročen, in to z brezposelno trafikantko, ki že leta ni stopila iz stanovanja.

4.

Naj počakajo. Pol ure, nič več. Do bloka in nazaj. Samo da vidim, kaj dela Magda. Časa ni niti za pomislek, ali je to pametno, Gorile je dvakrat več kot mene, pa še etike ne pozna nobene niti kulture dialoga. Da ne bom letel iz lastnega stanovanja, z vsemi svojimi argumenti vred?

Najbolje je pobegniti med kavo, ko vsi planejo na pecivo, na pogrebščinah so piškoti najboljši, apetit pa največji. Le na Lojza ne računam, ki me prestreže na parkirišču. Tam stoji, kot bi res vedel, da mu bom prav hitro padel v past.

“Nobenega telefona ni bilo gor na odru, nobenega! Si misliš?” se dere, čeprav je očitno prepričan, da zarotniško šepeta. Samo njega se je še manjkalo.

Naj imam zdaj mnenje o tem? Še o tem? Saj menda ne pričakuje, da mu bom jaz povedal, od kod je potem zvonilo, in to tako na glas! Sicer pa res, zdaj vidim še druge, še najbolj so podobni razdraženim čebelam, kar begajo naokoli, dokler se nekdo ne spomni, da bi šli vprašat restavratorko. Lojz nazadnje steče za njimi.

Komaj sem se jih rešil in zdaj šibam, moram, moram do Magde, čim prej.

Kaj pa, če bo res kdo pri njej? Gorila na primer?

5.

In res najdem Gorilo, ampak že na stopnišču. Z nesramnim nasmehom, ki si namerno slabo prizadeva, da bi bil videti nedolžno, mi zapira pot. Ničesar ne reče, saj mu ni treba, zanj govorijo bicepsi in meter devetdeset višine.

Tako. Očitno je tudi on prišel na idejo, da bo treba danes poračunati. Le da meni kar na lepem ni več toliko do tega, na sebi ima namreč črno, prav neokusno izrezano majico, ki prepričljivo poudarja muskulaturo, čez

in čez presončeno v solariju. Med zobmi seslja zobotrebec, pravo čudo, da opazim tudi nekaj takega. Z neotesanim cmokanjem mi daje vedeti, da me čaka nekaj zoprnega in da se mu že vnaprej smilim, ampak da na žalost res ne gre drugače.

Je sploh mogoče, da se nekako vendarle prerinem mimo njega, sicer niti zelo elegantno niti častno, a vendarle živ in zdrav. Niti trzne ne, očitno me špara za pozneje. V stanovanju takoj vidim, zakaj. Magde ni! Magde ni nikjer!

Je Gorila vedel, da se bom vrnil v rekordnem času in ves paničen: Gorila ima tukaj definitivno prednost – čakal me je, samo da bi videl mojo sramoto, in zdaj ima kaj videti. Mene, vsega zmedenega, tako rekoč vnaprej premaganega, rojenega luzerja, ki noče razumeti niti tega, kar ima pred nosom.

Ampak po tem, ko se nekako spet prerinem mimo njega, da bi si izbral izhod na prostost. Po tem opazim v njegovih očeh melanholični žar. Nekaj, kar zasiže v najmanjšem delcu sekunde, a toliko bolj pristno. Da je v hipu jasno. Se lahko le še čudim, da tega nisem prej opazil! V bistvu se tudi on drži sključeno, kot da ima na puklu težo ljubezni vsega sveta, medtem ko ga sonce ožarja kot mučenika, ki koprne po zveličanju!

6.

Pa ne, da je tudi Gorila zaljubljen! Zdaj ni nobenega dvoma več, za nizkim čelom se mu pretaka pravcato solzno morje. Ki ga lahko samo za kako minuto prikrije s starimi, zguljenimi, primitivnimi štosi.

Nimam druge ideje, kot da se vrnem v gostilno k tastarima in žalujočim ostalim. Da bi si sredi govejih vonjav pozdravil srce, vsaj za prvo silo. Le da se zdi, kot da se pot do tja kar sama sproti daljša, poleg tega se mi zdaj po vogalih motajo nadvse pomenljive silhuete – vse po vrsti so podobne Gorili. Z virtuoznostjo mafijskih podreptnikov se na hitro pojavljajo in izginjajo. Zaman se tolažim, da so to njegovi bratje in bratranci, dripci, ki se jih spominjam še iz časov, ko so jih mamice dojile na klopci pred blokom, da so to zdaj butli, pol mlajši od mene, ki komaj čakajo, da nalomijo plesnivega tipa, ki se jim zdi intelektuallec, se pravi mene.

Lojz, ki se mi potem pridere nasproti, seveda ne opazi ničesar in mi gre lahko samo še na živce, preklemski trap, ki mi dopoveduje, da je imela Gabi isto *Running Late* pesmico na telefonu kot vsi ostali, kot župnik in kuharica in še pol vasi, melodijico pač, ki se sliši prav veselo, kot da je telefon ustvarjen za same traparije.

Sicer pa se je v gostilni medtem naredil že pravcati žur, nekdo je privlekel harmoniko in razpoloženje je že na vrhuncu, samo moja tastara

sredi vsega tega sedita čisto tiha, kot da veselice niti ne opazita, čisto nepremična sta. Držita se, kot da smo na pogrebu – pa saj smo res –, ne da bi bila komu mar slaba vest, ki ju očitno muči, zaradi Gabi, seveda. Ki sta jo obtožila, da je ukradla denar, vse prihranke iz Nemčije. In se ji nista opravičila, ko sta keš nazadnje le našla, čeprav šele čez leta.

Razen njiju se samo še župnikova kuharica ni odrekla ostrini mišljenja, čeprav gre v njenem primeru bolj za zaznavanje, tudi pri njej je opaziti nenavadno čuječnost sredi vsega šundra, ženska je nekaj zavohala, v mislih že pripravlja metlo.

7.

Gorila je svoji sanjski ekipi pozabil reči, da jaz nisem tisti, ki mu je treba zaviti vrat zaradi milijona evrov, ampak da naj me le malo prebutajo, ravnopravno prav, da pridem k pameti. Tako da ni nobenega dvoma več, kaj pomeni dolga črna limuzina, ki se potem namesto še enega mladca z nizkim čelom prikaže izza vogala.

Gorilina banda premore prepričljivo, čeprav ne preveč izvirno in tudi že rahlo zastarelo retoriko, s katero pa vendarle daje vedeti vse, kar je treba vedeti. Saviana sicer niso prebrali, je v njegovih knjigah čisto preveč črk, za imidž jim čez in čez zadoščajo hollywoodski filmi, po možnosti še črno-beli, čeprav jim niti s podnapisi ne znese prav do konca. Kljub temu – ali prav zaradi tega – je vsakemu navadnemu smrtniku daleč naokoli kristalno jasno, kaj naj opazi in česa ne, o čem se govori in o čem ne, predvsem pa to, kdo je tu šef.

Taki, vsi preimenitni, brez najmanjše razpoke v imidžu, zdaj oprezajo za mano s strateškega mesta pred gostilno in pri tem ohranjajo strumno držo. Brez kakršnih koli dvomov o smiselnosti tega zalezovanja: pravi profesionalci. Videli so že Lojza, ki jo je z bando urezal proti pokopališču, videli so tudi župnikovo kuharico, ki jo je ubrala za njimi, čeprav je neusmiljeno poletno sonce zalezovanje spremenilo v predstavo senčnih lutk. Nazadnje pa, nepričakovano hitro, zagledajo še mene, ko stopim iz gostilne in se medlo premikam, kot da sam ne bi vedel, kam naj se dam.

8.

In je očitno, da sem jih pravkar zagledal in jih tudi prepoznal: skozi vetrobransko steklo lahko podrobno opazujejo mojo nenadno paniko. Seveda

razumejo, da premišljam, kam bi lahko izginil. Pa čim prej. Čeprav sem tudi sam le senca v razžarjenem popoldnevu.

Da bi se le domislil in se potuhnil v Lojzovo bando, ki je pravkar pridvela mimo! Od pokopališča jih nese, očitno so res bili tam! Resda se jim dobro pozna, da jih je župnikova kuharica pravkar namlatila z metlo, ampak druge rešilne ladje ni videti na obzorju. Medtem ko drug drugega obtožujejo za bedasto, res bedasto domislivo, da so Gabi v trugo skrivaj podtaknili telefon. Ker je bil potem samo še čisto majhen korak do tega, da jo bodo tudi poklicali. In to čim prej, še preden bi utegnili crkniti baterija. Ko jih pa tako zanima, ali se zvonjenje lahko sliši iz groba, skozi dva metra zemlje. Nimajo vsak dan take priložnosti, seveda ne.

Niti Gorile ne opazijo, tako zelo se jim mudi, kaj šele, da bi dojeli dramatične spremembe v njegovi notranjosti. Gorila je v svojem trpljenju namreč postal blazno všečen samemu sebi, v njem so zaživele hollywoodske poze od nemega filma naprej, najbolj pa seveda Humphrey Bogart, kakršen je bil *Casablanci*, tako da tip zdaj išče primeren lokal s klavirjem, kjer se bo lahko v miru naslajal nad svojimi mukami, čeprav bi že zdavnaj lahko vedel, da takega lokala tu preprosto ni.

9.

Avto mi zdaj sledi, kamor koli se obrnem, niti Magde ne vidim, pa bi se skorajda zaletel vanjo. Še vedno pogledujem, kam bi se lahko skrtil, je sama čistina vsenaokoli, vse prazno v tem nenavadno tihem večeru, ko se moja ženska potuhnjeno pobira domov. Se je vse popoldne skrivala pred Gorilo, in to je očitno naporno, nekaj najbolj naporenega na svetu.

Ga je takrat, ko je bil čisto navaden primitivec, še lahko prenašala, zdaj, ko ves čas zaljubljeno vzdihuje, ji pa gre prav zares na jetra. Bo še pogrešala prenose fuzbal tekem, ki jih je vedno gledal takoj po tem, ko jo je poonegavil, njegove spodnje majice in zlate verižice, naj ji je šlo ob njih še tako na kozlanje. Magda, ki se mora dol dajati s samimi kreteni! Se nisva samo midva z Gorilo odločila, da bo treba danes poračunati, ampak se je očitno tudi ona, le da na drugačen način, zanj čisto netipičen, oba naju je nekam poslala in šla na sprehod, čas za premislek si je vzela! Prav očitno. In tako se je pač zgodilo, da je Gorila danes zaman zvonil pri mojih vratih!

Magda se mora vsak dan posebej boriti za tisto, kar lepotici njenega kova pripada že po nekih naravnih zakonitostih, za pravico do seksa in neomejenih količin denarja. Da bi se kar kopala v vsem, kar je najboljšega

na tem svetu, v resnici pa nima druge šanse, kot da malo po malo nabira eno in drugo, malo pri tem in malo pri onem, ker tu pač ni nikogar, ki bi imel oboje, jajca in keš. Tako garanje, da opraviči svojo lepoto.

In potem še Edo. Ki ve vse o tem, kako je treba ravnati s kurbicami, pa naj bodo amaterke ali profesionalke. Ki ve tudi vse o mafiji in njihovih službenih limuzinah in ki mu je tudi jasno, da je mafija trd biznis brez romantike in da že dolgo ni več takšna kot v trapastih filmih, v katerih so gangsterji obuti v črno-bele čevlje in nori na pogrebe, še venec naročijo za teto svojega največjega dolžnika. Edo, vseznalec. Ki bo mojo Magdo nabrisal, kot jo nabriše vsak teden, čisto navadno izsiljevanje je to, in tako preprosto, *če ne daš še meni, bom tvojemu tipu povedal, da seksaš z Gorilo.*

Edo, pametnjakovič. Edo, ki ve vse, vse na svetu, razen tega, da vem tudi zanju, a vseeno kar dopuščam, da se dogaja vse, kot se dogaja, zato pač, da je dodatno ponižana. Naj bo kaznovana!

10.

Edota in Magdo prestrašijo glasovi, ki se nevarno približujejo kafiču. To so seveda Lojzovi pijanci, ki so prišli na dozo tekočega poguma. Že res, da so se skregali z župnikom in s kuharico in da jih je ženska povrh še namahala. Je bila pa že Gabi tista, ki jih je pognala v beg. Poklicali so jo! In dobili znak za zasedeno! Tako da so zdaj potrebni dodatnega požirka, čeprav ne bo več zastoj.

Še dobro, da med vsemi temi neskončnimi gajbami obstaja službeni izhod, Magda se bo lahko izmuznila, le za silo se mora še obleči, čudeži gor ali dol. Prizor ni kaj prida dostojanstven, ampak nazadnje je Edo hitro spet na svojem mestu za šankom, spet ves pozoren, čeprav se slabe vesti niti ne zaveda kaj prida. Ne bi znal vsak tako hitro prikriti, da je pravkar podrl sanjsko žensko. Pregarjane pijandure, ki Lojza komajda še vlečejo za sabo, se derejo drug čez drugega, samo eden je poklical Gabi, signal za zasedeno so dobili pa vsi, vsi, ki so bili zraven, in to ravno od nje, ki je vedno bila hudič od babe! Le to še potrebuje Edo, da bi bil spet v elementu, vloga velikega tolažnika mu prav tako pristaja kot vse druge, sama modrost ga je in sama uvidevnost in tako niti ne poskuša razčistiti, kdo od njih je ženski v trugo položil telefon, ampak je ves srečen, da se lahko iz zahrbtnega zalezovalca prelevi v nekaj boljšega, da lahko ponudi pribežališče grešnikom ali se vsaj prelevi v psihoterapevta. Ko jih tolaži z dejstvi o mrtvaški otplosti in razpadanju. Z neizpodbitno resnico, da

bi se babnica, tudi če bi bila pokopana živa, zdaj že zdavnaj zadušila. Ga poslušajo kot začarani in skupaj sanjarijo o časih, ko se je pošten človek lahko še zanesel, da ga prav noben mrtvak ne bo poklical po telefonu. Edo že s pravo zagnanostjo opisuje mrtvaške pege na Gabi in njene zaležanine. Mu še kako radi verjamejo. Da se jim že skorajda povrne dobra volja!

Takrat pa vsem naenkrat zazvonijo telefoni, Lojzu in kompaniji namreč. Gabi je, kdo pa drug. In se lepo opraviči, da je pozna, da je imela vse popoldne zasedeno, že od pogrebne maše naprej. Prijatelj je bil, ki jo je prvi poklical kar z neba, tako da nista mogla nehati klepetati, človek tudi ne umre vsak dan, bodo že razumeli.

11.

Lojzovi pijanci. Ki jih je rajnka Gabi seveda znova na smrt prestrašila. Ki so izginili, kot se lahko izgine samo v risankah. Ki pa so se kljub temu utegnili zaleteti vame. So kar takoj ugasnili vsak svoj telefon, a je že jasno, da nimajo kam pobegniti pred glasom te nenavadno čile pokojnice, ki se jim še vedno opravičuje, da so morali tako dolgo čakati, in pri tem prijazno, a vendarle odločno brani svoje interese, prijatelj je le prijatelj, čeprav je zaradi klepetanja z njim komajda kaj videla lasten pogreb, tako zatopljena sta bila v spomine in nedolžno spogledovanje.

Potem pa še Gorila. Ki ga prav nič ne briga, da je dal napačno komando in da me zaradi tega čaka smrtna kazen. Zdaj je daleč od banalnosti, še vedno z občutkom, kot da plava dober meter nad zemljo. Pravkar ga je poklicala žena, z njo, kot vemo, ni heca, čeprav že več kot dve leti sploh ni vstala iz postelje in temu primerno tudi izgleda, Gorila pa je še vedno ves v rožnatih meglicah. Tako da ni prav nikomur mar, ko se pojavi še ena črna limuzina in mi zapre pot še s tretje strani. Razvratniško luksuzen avto v tako mirnem večeru ne more pomeniti prav nič dobrega, ampak kot da tega nihče ne opazi. Še najmanj Gabi, ki se je sredi svojega mrtvaškega nakladanja zdrznila, Lojzovi pijanci bi lahko uganili, da je bila zatreskana v pokojnika, ki jo je klical na pogreb, pa kaj? Je pa spretno preusmerila pogovor name.

Da sva z Magdo idealen par, o tem naklada. Samo da tega še ne veva. Jo zgodba že kar navdušuje, sploh pa tragika, ki jo je našla v njej. Da ne upava biti to, kar sva, ampak se drug drugega oklepava prav s tistim, kar je na nama najbolj lažno. Da se moram napihovati pred njo z denarjem, ki ga sploh nimam! Ona pa z nimfomanijo, ki ji je v resnici čisto tuja. Ker

niti sama ne ve, da si želi samo večno ljubezen in nič drugega, no morda še hišico v cvetju in otroke, ki bodo odlični v šoli. Kako tragično! Ker sva oba prav histerično odtujena drug od drugega in potem še vsak zase sam od sebe! Prav zares obžalovanja vredno! In kako zanimivo!

Zunaj se druga za drugo prižigajo luči, Gabi pa zadovoljno ugotavlja, da so samo nesrečne ljubezni prave ljubezni. Tako se dela lepo moja teta. Namesto da bi priznala, da je denar od starega čisto zares sunila ona. Česar dolgo, dolgo ni niti opazil, saj ga je skrilo tako, da je še sam pozabil, kam. Prav briga jo zdaj, da je bil keš, ki ga je fotr nazadnje našel, moj, da je bilo tam v uri s kukavico vse, kar sem premogel in kar sem uspel rešiti pred grabežljivo Magdo. Briga zdaj Gabi materialna posvetnost, denar ni vse!

12.

Lojzova banda, že spet. Mobitelov že zdavnaj niso samo izključili, ampak so jih že tudi pometali proč, na dno najglobljega smetnjaka, pa vendar ne morejo utišati Gabi, ki predava s telefonsko popačenim glasom. Kot kaka mama, ki ne zna govoriti o ničemer drugem kot o svojem pamžu. Takšne materinske nagone je odkrila kar naenkrat, resda šele po smrti, a vseeno. Naj vedo vsi ti tepci, ki so našo famulijo vedno gledali zviška in si domišljali, da vedo vse o nas, naj izvejo resnico, stare device so kot nalašč, da jo odkrivajo, še posebej če so že mrtve.

In zdaj filozofira, kako sva bila z Magdo rojena v napačnih telesih, ona, do skrajnosti povprečna, je po pomoti privzela obličje vzvišene seksulje, jaz, veliki ljubimec in poet, pa izgledam do kraja banalno in brezzvezniško. Kar je tako vzvišeno tragično, da je prav zares ne more zanimati še to, kako je z mano zdaj, ko me že peljejo v prtljažniku. Gabi se prav nič ne zgraža, da je tudi to samo posnemanje slabih filmov, je pa že preveč zadovoljna z ugotovitvijo, da na tem svetu ne more biti ljubezni, ko se prav vsem ljudem godi tako kot nama z Magdo, telesa in duše so nerazrešljivo pomešane in kombinacije so huda loterija, še nikoli v vsej zgodovini človeštva pa ni bilo dobitka, vedno sama izguba in zmeda, a je prav zato tudi tako zanimivo vse to opazovati od tu zgoraj, ko se ena zgodba dogaja tako na zunaj in neka čisto druga pod kožo in čisto tam najgloblje, pri izviri, še tretja.

Kot da ni na svetu ničesar drugega več, samo še njen glas, da odmeva v temo, ki se vse bolj gosti. Čeprav jo sliši samo pijanska tolpa, ki se je že razbežala. Sicer je po vasi vse pospalo, telefonski prijatelji so se skrili

vsak pod svojo posteljo, čeprav jim to ne pomaga kaj dosti. Pa vendar: luči po vasi so nazadnje druga za drugo pogasnile in že je polnoč. Skoraj. Nikjer več nikogar, razen ...

Ja, moj stari se je domislil, da je bil denar, ki je izginil, v markah, našla pa sta evre. Kako je to mogoče? In že šibata nazaj do groba. Kot bi jima Gabi lahko odgovorila. *Je denar mogoče zamenjala ona? In ga vrnila? Ali se je zamenjal sam?* Ne vem, kakšnega odgovora si želita. Vem samo, da tečeta popolnoma neslišno, kot duhova. In ju niti ne bi mogel videti, takole v temi, sploh pa ne od tu, čeprav ju dobro vidim, a ne samo njiju, ampak tudi njuno izgubljeno otroštvo, ko sta si v peskovniku obljubila, da bosta kralj in kraljica.

13.

Le kako lahko zdaj vidim Magdo, ki se je pravkar vrnila domov? Dolge črne limuzine, ki me je za vedno odpeljala od nje, ni opazila, jaz pa vidim njo, kot je v življenju še nisem videl, vse do najtanjše misli v najtemnejših globinah srca, ki ga vendarle ima. In je prav zares očitno, da me bo vsak hip začela pogrešati, prav zdaj, ko se je prvič zgodilo, da je vstopila v prazno stanovanje. Nikjer me ni, da bi jo pričakal s tisto vdanostjo, ki ji je šla tako na živce, le tema in tišina jo gledata, in to tako obsojajoče, kot se meni nikoli ni posrečilo, da bi jo pogledal. Čeprav bo šele potem zares videla, kaj je imela, ko bo enkrat našla moje knjige, vse tisto, kar sem bral v njeni odsotnosti, vse tiste pesnike in mistike. Takrat jo bo zvilo do konca. Ko bo spoznala, kakšno notranje življenje sem se šel, medtem ko je ona zapravljala lepoto in čas in oboje menjala za drobiž.

Čisto dovolj, da bi preostanek življenja prebila podobno kot sveta Magdalena spokornica, ob sveči in lobanji. Tako spremenjena, da bi celo razumela, da je bolečina iz mene napravila silnega misleca, da globlje, kot me je žrlo vse to okrog nje, višjo filozofijo sem si izbiral. Da mi na koncu nobena metafizika ni bila več dovolj metafizična. Navsezadnje bi ji lahko celo zaupal, da po vsej verjetnosti niti nisem čisto pravi mistik in še manj svetnik, da se nisem prav nič skuliral do tega sveta niti do mesenih skušnjav, da sem vse to bral samo zato, ker je še podžigalo mojo bolečino in jo ohranjalo svežo in mlado, v ognju, ki nikdar ne izgori. In če bi ji še rekel, da sem nazadnje postal jasnoviden, da vidim vse, kar se dogaja na tem svetu, le upanja za naju prav nobenega? Tako pa se šele zdaj zavem, da je tudi zame nekaj novega, da slišim ptice, da jih nisem slišal še nikoli,

čprav sem že vse življenje tukaj. In zdaj sploh ne vem. Ali pojejo tudi opolnoči? Sploh pa ta hip, ko je celo Gabi končno utihnila.

Na sceni je samo še restavratorka, ki ne more spati in se ji kar zdi, da bi nocoj lahko naletela na dobro zgodbo, zato se malo klati naokoli. Da bi videla kaj, o čemer bi lahko pripovedovala svojim prijateljicam, ki vse poletje samevajo tam v Ljubljani. Pa se ji zdi, da ne bo našla prav ničesar. In bo lahko samo rekla, da je v naši vasi totalen dolgčas, čprav smo vsi nori.